

ÎNCHEIERE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Suvorov Vasile,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Suvorova Aliona împotriva lui Suvorov Vasile, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copiilor sectorului Botanica mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, pensiei de întreținere reciprocă și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Suvorova Aliona, casată parțial hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 16 februarie 2016 și în partea casată emisă o nouă hotărîre, modificată parțial hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 16 februarie 2016 în sensul majorării cuantumului cheltuielilor de asistență juridică, iar în rest hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 16 februarie 2016 fiind menținută,

c o n s t a t ă :

La 28 ianuarie 2015, Suvorova Aliona a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Suvorov Vasile cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, pensiei de întreținere reciprocă și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 11 noiembrie 2016, a înregistrat căsătoria cu Suvorov Vasile, căsătoria fiind trecută în registrul de stare civilă la OSC Botanica, mun. Chișinău sub nr. 1415. Din căsătoria comună au doi copii minori - fiica Eugenia Suvorova, născută la 31 ianuarie 2009, și fiica Natalia Suvorova, născută la 31 iulie 2014.

Indică reclamanta că din luna iulie 2014 a întrerupt relațiile de căsătorie cu Vasile Suvorov și întrucât ultimul se află în relațiile de concubinaj cu o altă femeie, nu mai duc gospodărie comună, considerînd, astfel, că păstrarea familiei în continuare este imposibilă.

Totodată, cu referire la prevederile art. art. 74 alin. (1), 75 alin. (1) și (2) și art. 82 din Codul familiei, care reglementează obligația părinților de a-și întreține copii și obligația soților de a se întreține reciproc, pretinde că pîrîtul urmează să-i achite atît

pensie de întreținere a copiilor minori cât și pensia de întreținere reciprocă, deoarece dânsa îngrijește de una singură copiii comuni.

Menționează că întrucât Suvorov Vasile activează în cadrul SRL „Etolaur”, iar conform informației de la biroul Național de Statistică minimul de existență pentru un copil minor pînă la 6 ani este de 1 503,30 lei, iar suma pensiei de întreținere pentru dânsa constituie 1 732,70 lei, pîrîtul urmează să chite copiilor minori Suvorova Eugenia născută la 31 ianuarie 2009 și Suvorova Natalia născută la 31 iulie 2014 pensia de întreținere în mărime de 1 503,30 lei lunar pentru fiecare copil, și pensia de întreținerea ei în sumă de 1 732,70 lei.

Solicită, desfacerea căsătoriei înregistrată la 11 noiembrie 2006 cu Suvorov Vasile, stabilirea domiciliului copiilor Suvorova Eugenia născută la 31 ianuarie 2009 și Suvorova Natalia născută la 31 iulie 2014 la domiciliul dînsei, încasarea din contul lui Suvorov Vasile a pensiei de întreținere a copiilor minori Suvorova Eugenia născută la 31 ianuarie 2009 și Suvorova Natalia născută la 31 iulie 2014 în mărime de 1 503,30 lei lunar pentru fiecare copil, încasarea pensiei de întreținere reciprocă pînă la împlinirea copilului minor a vârstei de 3 ani în mărime de 1 732,70 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 17 noiembrie 2015, Suvorova Aliona, reprezentată de avocatul Zamfir Natalia a depus cerere cu privire la majorarea cuantumului pretențiilor din acțiune, invocînd că la calcularea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil minor s-a luat drept referință informațiile oficiale prezentate de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova cu referire la „Minimul de existență în semestrul 1 2015” pe pagina web a acestuia: www.statistica.md, precum și prevederile art. 75 și art. 76 Codul Familiei.

Totodată, a menționat că potrivit informațiilor oferite de către aceiași entitate cu referire la „Evoluția prețurilor de consum în Republica Moldova în luna octombrie 2015”, au crescut prețurile la unele produse care sunt indispensabile pentru creșterea copiilor, cum ar fi: majorarea cu 26,1% a prețului la legume proaspete, carne de porc - cu 1,6%. subproduse și lapte integral - cu cîte 1.5%, cizme, ghetete de iarnă pentru copii - cu 4.6% ș.a., astfel, suma stabilită de 1 503, 30 lei pentru fiecare copil este insuficientă, pentru asigurarea unui nivel decent de trai al copiilor.

În context, invocînd prevederile art. 76 alin. (1) Codul familiei, care stabilește încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor într-o sumă bănească fixă, menționează că potrivit informației oficiale oferite de către site-ul: www.fisc.md, la categoria „despre contribuabili” pîrîtul este invocat ca fondator și administrator al companiilor SRL „Sagra Prim” SRL, IDNO 1013600018288 și SRL „Focar-Serv” IDNO 1003600116725. Totodată, reieșind din Adeverința eliberată de ÎS „CRIS Registru” din 02 noiembrie 2015, pîrîtul este proprietarul unei unități de transport de tip remorcă/semiremorcă cu numărul de înmatriculare C043AX, informații care denotă faptul că Suvorov Vasile dispune și de alte venituri pe lîngă salariu, din care poate fi stabilită cota de 1/3 prevăzută de art. 75 Codul familiei, precum și suma fixă de 1503,30 lei, care urmează a fi achitate lunar, pentru fiecare copil, întru respectarea nivelului anterior de asigurare materială a acestora, prevăzut de art. 76 alin. (2) Codul familiei.

La fel, consideră că prin prisma Legii nr.269 din 09 noiembrie 1994 cu privire la ieșire și intrare în Republica Moldova copii minori pot ieși temporar peste hotarele

țării însoțiți de mamă fără acordul tatălui, Suvorov Vasile urmează să ofere dreptul copiilor minori de a ieși temporar peste hotarele țării însoțiți doar de mamă.

Solicită încasarea din contul lui Suvorov Vasile a pensiei de întreținere a copiilor minori Suvorova Eugenia născută la 31 ianuarie 2009 și Suvorova Natalia născută la 31 iulie 2014 în mărime a câte 1 503,30 lei lunar pentru fiecare copil, precum și stabilirea cotei de 1/3 din totalul veniturilor acestuia, începând cu data de 01 iulie 2014 conform prevederilor art. 76 alin. (1) și art. 98 alin. (3) din Codul familiei, încasarea pensiei de întreținerea ei până la împlinirea copilului minor a vârstei de 3 ani în mărime fixă de 1 732,70 lei conform art. 82 alin. (2) din Codul familiei, oferirea dreptului copiilor minori de a ieși temporar peste hotarele țării însoțiți de mamă fără acordul tatălui și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 16 februarie 2016, acțiunea a fost admisă parțial fiind desfăcută căsătoria înregistrată la 11 noiembrie 2006, cu nr. 1415, la OSC Botanica, mun. Chișinău între Vasile Suvorov și Aliona Suvorova (Pogonea) și încasat de la Vasile Suvorov în beneficiul statului taxa de stat pentru desfacerea căsătoriei în mărime de 200 lei, Aliona Suvorova fiind eliberată de la achitarea taxei de stat pentru desfacerea căsătoriei. La fel, a fost stabilit domiciliul copiilor minori, Eugenia Suvorova, născută la 31 ianuarie 2009, Natalia Suvorova, născută la 31 ianuarie 2014, cu mama - Aliona Suvorova, a fost încasat de la Vasile Suvorov în beneficiul Alionei Suvorova pensie de întreținere pentru copiii minori - Eugenia Suvorova, născută la 31 ianuarie 2009 și Natalia Suvorova, născută la 31 ianuarie 2014 - în mărime de 1503,30 lei lunar, începând cu 01 decembrie 2015 și până la atingerea majoratului de către copii și în beneficiul statului taxa de întreținere în mărime de 541,19 lei, a fost permisă ieșirea și aflarea peste hotarele Republicii Moldova a copiilor minori, Eugenia Suvorova, născută la 31 ianuarie 2009 și Natalia Suvorova, născută la 31 ianuarie 2014, împreună cu mama Aliona Suvorova, fără acordul tatălui Vasile Suvorov. Totodată, a fost respinsă ca neîntemeiată pretenția Alionei Suvorova privind încasarea de la Vasile Suvorov a pensiei de întreținere pentru dânsa în mărime de 1732,70 lei până la atingerea de către copilul minor, Natalia Suvorova, născută la 31 ianuarie 2014, a vârstei de 3 ani (până la 31 ianuarie 2017) și a fost încasat de la Vasile Suvorov în beneficiul Alionei Suvorova cheltuielile de judecată în mărime de 1 696 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016 a fost admis apelul declarat de Suvorova Aliona, casată hotărârea primei instanțe în partea admiterii parțiale a cerințelor privind încasarea indemnizației de întreținere pentru copii în sumă de 1 503,30 lei și în partea respingerii pretenției privind încasarea pensiei de întreținere pentru mamă în mărime de 1 732,70 lei, fiind emisă în această parte o nouă hotărâre prin care pretențiile în acest sens au fost admise, fiind încasat de la Vasile Suvorov în beneficiul Alionei Suvorova pensie de întreținere pentru copiii minori - Eugenia Suvorova, născută la 31 ianuarie 2009 și Natalia Suvorova, născută la 31 iulie 2014,- în mărime de câte 1503,30 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu 01 decembrie 2015 și până la atingerea majoratului de către copii și pensia de întreținere pentru Aliona Suvorova, în calitate de mamă, în mărime de 1 732,70 lei până la atingerea de către copilul minor, Natalia Suvorova, născut la 31 iulie 2014, a vârstei de 3 ani, începând cu 01 decembrie 2015 și până la 31 iulie 2017. Totodată, a fost menținută hotărârea primei instanțe în partea respingerii pretenției privind încasarea 1/3 din totalul veniturilor lui Vasile Suvorov în beneficiul Alionei

Suvorova, și a fost modificată hotărârea primei instanțe, în partea admiterii cerințelor privind încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică, prin majorarea cuantumului sumei solicitate cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică de la 1696 lei pînă la 3 000 lei. La fel, a fost admisă și pretenția Alionei Suvorova cu privire la încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică în instanța de apel, fiind încasat de la Vasile Suvorov în beneficiul Alionei Suvorova cheltuielile de asistență juridică în apel în mărime de 1000 lei și a fost respinsă cererea lui Suvorov Vasile privind încasarea de la Aliona Suvorova a cheltuielilor de asistență juridică în apel în mărime de 2 000 lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la prevederile art. art. 58, 75, 76 din Codul familiei care stabilesc drepturile și obligațiile părinților, cuantumul pensiei de întreținere încasate pentru copilul minor și încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor într-o sumă bănească fixă și certificatul de la Biroul Național pentru Statistică al Republicii Moldova nr. 20-21/476 din 29 septembrie 2014, potrivit căruia valoarea minimumului de existență pentru semestrul I 2014 în orașe mari (mun. Chișinău și mun. Bălți) în medie pe lună pentru o femeie în vîrstă aptă de muncă a constituit 1732,7 lei, iar pentru un copil în vîrstă de 1-6 ani - 1503,30 lei și a considerat greșită soluția primei instanțe cu privire la încasarea pensia de întreținere pentru ambii copii minori în sumă de 1503,30 lei lunar.

Totodată, invocînd prevederile art.82 din Codul familiei, care reglementează obligația soților de a se întreține reciproc și reținînd că Suvorova Alina îngrijește inclusiv de copilul minor Natalia Suvorova, născută la 31 iulie 2014, care nu a atins vîrsta de 3 ani, instanța de apel a conchis că Suvorova Aliona nu poate să-și asigure un venit propriu, nefiind încadrată în cîmpul muncii, pe cînd intimatul este fondator și administrator al companiilor SRL „Sagra Prim” și SRL „Focar-Serv” în statutul cărora sunt prevăzute activități licențiate, precum și este proprietarul unei unități de transport de tip remorcă/semiremorcă cu numărul de înmatriculare C043AX, fapt ce denotă posibilitatea lui Suvorov Vasile de a plăti pensia de întreținere soției, care îngrijește de copilul comun, în vîrsta de pînă la 3 ani.

La 25 iulie 2016 Suvorov Vasile a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea apelului modificarea deciziei instanței de apel în partea admiterii pretențiilor cu privire la încasarea pensiei de întreținere a Alionei Suvorova în calitate de mamă, în mărime de 1 732,70 lei lunar pînă la atingerea de către copilul minor Suvorova Natalia născută la 31 iulie 2014 a vîrstei de 3 ani, începînd cu 01 decembrie 2015 pînă la 31 iulie 2017 și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în instanța de apel în mărime de 2 000 lei.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinei în fond, nu a dovedit circumstanțele considerate ca fiind stabilite, și a interpretat eronat legea.

Astfel, indică că în cadrul examinării cauzei instanța de apel nu a stabilit dacă dînsul este fondator și administrator al companiilor SRL „Sagra-Prim” și SRL „Focar-Serv” și deținător al unității de transport precum și dacă dînsul a avut sau are careva venituri, întrucît societățile menționate nu activează de mai mulți ani, iar transportul de tip remorcă nu este în proprietatea și folosința dînsului.

Mai indică recurentul că instanța de apel a ignorat prevederile art. 75 alin. (1), (2) din Codul familiei, care stabilește că pensia de întreținere pentru 2 copii minori se încasează din salariu și alte venituri în mărime de 1/3 și a încălcat normele de drept procedural, examinînd pricina în lipsa unui participant la proces.

În acest sens indică că dînsul nu a cunoscut despre data și ora ședinței de judecată și respectiv, a fost în imposibilitate de a se prezenta în ședință și a-și apăra poziția.

Astfel, consideră că aprecierea probelor de către instanța de apel a fost arbitrară iar erorile comise de instanță au dus la încălcarea drepturilor sale fundamentale, inclusiv, accesul liber la justiție, dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică și dreptul la apărare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 25 iulie 2016, împotriva deciziei instanței de apel din 07 iunie 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Suvorov Vasile este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Sub acest aspect, Colegiul apreciază critic argumentele recurentului cu referire la faptul că nu a cunoscut despre data și ora ședinței de judecată și a fost în imposibilitate de a se prezenta în ședință și de a-și apăra poziția.

Aceasta deoarece, după cum se constată din materialele cauzei, la examinarea litigiului în speță, inclusiv și în instanța de apel, recurentul Suvorov Vasile a fost reprezentat de avocatul Simonov Serghei în baza mandatului Seria MA nr. 0008533 din 03 februarie 2015 (f.d. 22) și contractelor de asistență juridică nr. 1 din 03 februarie 2015 și nr. 3 din 25 martie 2016 (f.d. 70, 114), iar potrivit Avizului de recepție CN 07 din 16 mai 2016, și procesului-verbal al ședinței instanței de apel din 07 iunie 2016, reprezentantul intimatului Suvorov Vasile, avocatul Simonov Serghei a fost înștiințat despre ședința instanței de apel din 07 iunie 2016 și s-a prezentat în ședința respectivă, astfel încît, recurentului nefiindt îngrădit nici accesul la justiție și nici dreptul la apărare.

Iar, potrivit art. 75 alin. (4) CPC actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși, culpa reprezentantului fiind echivalentă culpei părții.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Suvorov Vasile nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Suvorov Vasile asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Suvorov Vasile ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Suvorov Vasile se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță